

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра методів соціологічних досліджень

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан соціологічного факультету
Олена МУРАДЯН

_____

_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Переддипломна практика

рівень вищої освіти - другий (магістерський)
спеціальність 054 - Соціологія
освітня програма - Соціальні технології
вид дисципліни - за вибором
факультет - соціологічний

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету. Протокол №6 від 28 червня 2023 р.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Кузіна І.І., кандидат соціологічних наук, доцент, завідувач кафедри методів соціологічних досліджень

Програму схвалено на засіданні кафедри методів соціологічних досліджень
Протокол №5 від 22 червня 2023 р.

Завідувач кафедри методів
соціологічних досліджень

Ірина КУЗІНА

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
«Соціальні технології»

Гарант освітньої програми
«Соціальні технології»

Людмила СОКУРЯНСЬКА

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету. Протокол №9 від 26 червня 2023 р.

Голова методичної комісії

Юлія СОРОКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Переддипломна практика**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів рівня вищої освіти - другий (магістерський), спеціальності 054 - «Соціологія».

1. Опис переддипломної практики

1.1 Мета переддипломної практики є надати можливість студентам зібрати емпіричний матеріал для написання дипломної роботи, впорядкувати та опрацювати його, дати теоретичну інтерпретацію, спланувати можливі варіанти практичного застосування отриманих даних.

1.2 Завданнями цього виду практики є продемонструвати знання з обраної теми дипломного дослідження, практичних можливостей застосування загального обсягу теоретичних знань з соціологічних дисциплін; сформулювати вміння здобувати і аналізувати теоретичний та емпіричний матеріал, письмово викладати свої думки; користуватися усіма методами збору та аналізу інформації, які є в арсеналі сучасної соціології, самостійно визначати проблему прикладного соціологічного дослідження, оцінити дослідницьку ситуацію, місце та роль у ній соціолога, розробити програму дослідження.

1.3 Характеристика переддипломної практики:

Керівництво практикою здійснюється викладачем кафедри методів соціологічних досліджень соціологічного факультету. На нього покладено проведення до початку практики зі студентами інструктажу з охорони праці; видача студентам індивідуальних завдань науково-дослідного характеру та надання методичних вказівок для їх виконання, складання графіку проходження практики та контроль за його дотриманням.

Практика студентів проводиться на кафедрі методів соціологічних досліджень соціологічного факультету Харківського національного університету. Базами проведення практики можуть бути вищі навчальні заклади міста Харкова.

Кількість кредитів: 5

Загальна кількість годин - 150

Нормативний модуль.

Семестр: 3

Вид контролю: залік

Згідно освітньо-професійній програмі «Соціальні технології», навчальна дисципліна «Переддипломна практика» спрямована на досягнення наступних - **загальних компетентностей:**

ЗК 02 Здатність працювати автономно.

ЗК 04 Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 05 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 08 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12 Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.

- фахових компетентностей:

СК 06 Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК 07 Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.

СК 09 Здатність застосувати соціологічний дослідницький інструментарій.

СК 10 Здатність знайти соціальні дані у відкритому доступі, здійснити їхнє змістовне структурування й узагальнення.

СК 11 Здатність проаналізувати, представити та проінтерпретувати числові й нечислові соціальні дані.

2. Зміст та організація проведення переддипломної практики

Переддипломна практика студентів (як різновид виробничої практики) є завершальним етапом навчання, що проводиться на випускному курсі з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними фахових компетентностей (знань, практичних умінь та навичок), набуття професійного досвіду та формування готовності до самостійної трудової діяльності, а також збирання матеріалів для виконання дипломної роботи.

Переддипломна практика студентів складається з таких видів робіт:

- Аналіз літератури та збір інформації теоретичного змісту щодо теми дипломного проекту – 20 годин.
- Підготовка програмного плану дослідження під емпіричну частину дипломної роботи – 10 годин.
- Збір емпіричного матеріалу – 40 годин.
- Обробка і аналіз емпіричних даних – 70 годин.
- Формування звіту результатів практики – 10 годин.

3. Індивідуальні завдання

Термін	Завдання
1 тиждень	1.Аналіз літератури та збір теоретичної інформації за темою дипломної роботи 2.Підготовка програми соціологічного дослідження, необхідного для емпіричної частини дипломної роботи
2 тиждень	Польові роботи (збір даних згідно обраного методу дослідження)
3 тиждень	1.Обробка та аналіз отриманих емпіричних даних 2.План використання емпіричних даних у дипломній роботі 3.Написання звіту за результатами практики

5. Вимоги до звіту про переддипломну практику

Студенти здають щоденник практики, який складається з графіку проходження практики, та робочих записів (форма № Н-7.03). В робочих

записах повинна бути коротко і конкретно описана робота, яка виконувалася студентом під час практики, подані зауваження, пропозиції, рекомендації на основі аналізу та узагальнення власного практичного досвіду роботи. Звіт перевіряється і затверджується.

Загальні вимоги до оформлення звітної документації наступні:

- документи оформляються акуратно;
- папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, на якій зазначаються прізвище та ім'я студента-практиканта, група, кафедра, прізвища керівників від університету, термін проходження;
- кожен окремих документ повинен також починатися з титульної сторінки.

У звіті про роботу студенти детально описують всю виконану під час практики роботу. Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють та затверджують керівники практики від навчального закладу.

6. Підбиття підсумків переддипломної практики, методи контролю

В процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті виявлення і усунення помилок студентів, а також надання їм необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Студенти-практиканти повинні суворо дотримуватись режиму праці бази практики та виконувати свою роботу відповідно до індивідуального графіку та плану роботи. Керівник від кафедри контролює записи, занесені у щоденник практики.

Контроль практики передбачає перевірку кожного етапу практики ведення студентами документації (щоденника практики), написання звіту про результати дослідження.

Для обліку виконаної роботи практикант веде щоденник, де фіксується вся робота за кожний день практики. За підсумками проходження практики проводиться підсумкова конференція, до якої студенти готують звіт і щоденник практики. Звіт про виробничу практику формується під час виконання завдань програми практики. Захист звіту приймає комісія до складу якої входять: керівник практики від факультету, керівник практики від кафедри, завідувач кафедри.

Комісія здійснює оцінювання результатів практики студентів за дворівневою шкалою оцінювання у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики.

7. Критерії оцінювання переддипломної практики

Максимальна оцінка - 100 балів:

- дотримання термінів виконання роботи на кожному етапі – 30 балів
- ведення ними документації (щоденника практики) – 20 балів
- написання звіту – 50 балів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

Рекомендована література

Базова

1. Кислова, О. М., & Кузіна, І. І. Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/16069>.
2. Паніна Н. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. — Київ, 2007.
3. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування. — К., 2017.
4. Сальнікова Світлана. Вибірка у соціологічному дослідженні : підручник / Світлана Анатоліївна Сальнікова. – Луцьк, Вежа-Друк, 2021. – 252 с.
5. Сокурянська Л. Г. Вступ до соціології : навчальний посібник / Л. Г. Сокурянська. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 156 с.
6. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с. URL: <http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf>

Допоміжна

7. Батаєва К. Контент-аналіз кібертекстів. Сучасні методикки контент-аналізу: навчальний посібник / Батаєва Катерина, Іванов Валерій, Коритнікова Надія, Костенко Наталія, Семотюк Орест, Юзва Людмила; за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К. та Іванова В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. С.287-317.
8. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження. Київ: Дух і Літера, 2015. 380 с. URL: https://dodmc.dn.ua/images/stories/Biblioteka/sho_varto_znati_pro_sociologiyu_ta_socialni_doslidzh.pdf
9. Горбачик, А. П., & Сальнікова, С. А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: Навч. посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008.
10. Горлач Н.Л, Кремень В.М. Соціологія. Підручник. – К: Центр навчальної літератури, 2019.
11. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник. За ред В.М. Пічі. -К.: “Каравела”, Львів: «Новий Світ -2000», 2002.- 480с.

12. Соціологія: навчальний посібник для студентів, що вивчають «Соціологію» /
О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф.
Ятченко — Київ : ДУТ, 2019. — 235 с.